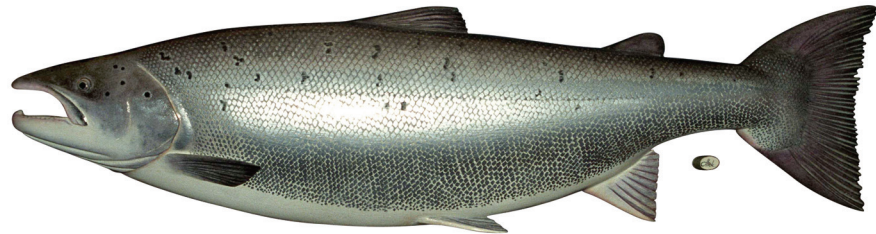

LOHIADRESSI

www.lohiadressi.fi

VALTIONEUVOSTOLLE ja EDUSKUNTARYHMILLE

Me adressin allekirjoittajat esitämme, että

- hallitus lopettaa tempoilevan lohipolitiikkansa ja keskeyttää välittömästi lohen varhennetun rannikkokalastuksen ja palauttaa voimaan vuosina 1996-97 vallinneet lohenpyynnin aikarajoitukset.
- vaelluskalain valmistelu kirjataan uuden hallituksen hallitusohjelmaan. Lailla vakaannutetaan niin valtakunnallinen kuin alueellinen kalastuspolitiikka ja mahdollistetaan pysyvällä tavalla vahvojen lohi- ja taimenkantojen tulevaisuus.
- vaelluskalat saavat lailla niille kuuluvan statuksen ja erityisaseman arvokkaana luonnonvarana.
- matkailukalastus meri- ja jokialueilla tehdään tasavertaiseksi elinkeinoksi merialueen perinteisen elinkeinokalastuksen kanssa.
- hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vaelluskalakantojen saattamiseksi niin hyväksi kuin on mahdollista kaikilla Perämereen laskevien jokien vesistöalueilla.

Lapin Vapaa-ajankalastajat ry
Jorma Kaaretkoski pj

Pohjois-Pohjanmaan Vapaa-ajankalastajapiiri ry
Reijo Härkman pj

Kainuun Vapaa-ajankalastajat ry
Juha Väisänen pj

Tornio-Muoniojokiseura ry
Simo Pöyhtäri pj

Hannele Pokka
maaherra, Lapin lääni

Esko Lotvonen, Lapin Liitto

Hannu Leskinen, Kainuun Maakunta

Kari Kannala, Helsinki

Mikko Heikka, Espoo

Hannu Lehtonen, Espoo

Pekka Ritvos, Helsinki

Tapani Ruokanen, Helsinki

Jaakko Ylitalo, Rovaniemi

Markku Markkula, Espoo

Esko Tavia, Simo

Päivikki Palosaari, Kittilä

Pertti Yliniemi, Muonio

Jukka Viitala, Keminmaa

Antti Sorro, Rovaniemi

LOHIADRESSI

www.lohiadressi.fi

Lapin vapaa-ajankalastajat ry, Pohjois-Pohjanmaan vapaa-ajankalastajat ry, Kainuun vapaa-ajankalastajat ry ja Tornio-Muoniojokiseura ry ovat yhdessä aloittaneet julkisen nimien keräämisen Suomen lohipolitiikan suunnan muuttamiseksi ja vaelluskalalain puolesta.

Adressi on avattu 1.1.2007 osoitteessa: www.lohiadressi.fi

Yli puolen Suomen vapaa-ajankalastajien adressihankkeelle on syynä Suomen epäjohton mukainen ja tempoileva vaelluskalapolitiikka ja huoli vaelluskalojen tulevaisuudesta. Vuosien 1996-97 meripyynnin rajoituksilla ja RKTL:n ponnisteluilla saatiin lähes olemattomasta poikastuotannosta ennennäkemätön lohennousu Perämeren vapaisiin jokiin.

Noiden hyvien vuosien jälkeen hallitus varhaisti meripyynnin alkamista viidellä vuorokaudella. Itämeren ja Suomen lohisaaliiden pienentyessä vuosi vuodelta tehtiin vuonna 2004 ministeri Korkeaon toimesta lohiasetukseen radikaali muutos, jolla sallittiin kolmen vuoden ylimenoajalle voimakkaasti varhennettu meripyynti.

Tämän ns. valikoivan kalastuksen nimissä meripyyntiaikaa varhaistettiin edelleen vuonna 2005 seitsemällä päivällä, vuonna 2006 kymmenellä päivällä ja tänä vuonna 2007 tämä asetus antaisi luvan aloittaa meripyynti jo 14 päivää aikaisemmin, joka tarkoittaa 19 päivän varhennettua meripyyntiä vuoteen 1997 verrattuna.

Alunperin varhennetulla pyyntiajalla saaliiksi piti ottaa vain istutuslohet. Tätä varten istutuslohet piti merkitä rasvaeväleikkauksin. Ministeri Korkeaon lupasi tiedotteessaan 3.6.2003 lohenoikasten eväleikkausten alkavan vuoden 2004 alusta, jota toimintaa ei kuitenkaan koskaan aloitettu.

Istutuslohiin kohdistuvaa valikoivaa pyyntiä ei näin ollen ole voitu toteuttaa, vaan kysymys on luonnonlohiin kohdistuvasta lisäpyynnistä, jota maa- ja metsätalousministeriö nimittää valikoivaksi kalastukseksi (397/2004 Asetus 2 a § Valikoiva lohienkalastus 19.05.2004): *Ammattikalastaja saa pitää valikoivalla lohienkalastuksella vuosina 2005-2007 saaliiksi saamansa enintään 85 senttimetrin pituisen lohien, vaikka sillä on rasvaevä.*

RKTL ilmoitti lausunnossaan 26.2.2004 (114/401/2004) Maa- ja metsätalousministeriölle, että: *Ylimenokauden kalastus tulisi esitetyssä muodossaan merkittävästi lisäämään luonnonlohiin kohdistuvaa kalastusta.* RKTL totesikin, että: *Lohien pituuteen perustuvaa valikointia ei siis voida pitää edes väliaikaisesti käyttökelpoisena keinona luonnonlohikantojen suojelemiseksi.*

RKTL varoitti Maa- ja metsätalousministeriötä, että: *Ilman Pohjanlahden tuottavia luonnonlohikantoja Itämerellä olisi vain 30-40 % nykyisestä lohimäärästä ja koko Itämeren lohienkalastus olisi ennennäkemättömässä vaikeuksissa. Siksi luonnonlohikantojen vain muutamia vuosia sitten alkanutta myönteistä kehitystä ei tulisi vaarantaa suunnitelluilla ylimenokauden kalastusjärjestelyillä.*

Itämeren lohi ja Perämeren joet

Itämeren vaelluskalakannat ovat kokeneet kymmenessä vuodessa rajun muutoksen. Tänä vuonna neljä viidestä Itämerenlohesta on luonnonkantaa. Meri-istutusten tuotto on heikentynyt niin, että luonnon lohien osuus on kymmenessä vuodessa noussut 20%:sta yli 70%:iin. Syitä meri-istutusten epäonnistumiseen ei tiedetä.

Vuoden 2005 Itämeren lohien kokonaissaalis oli enää 50% vuoden 1996 saaliista. Suomen lohisaalis on samaan aikaan vähentynyt 250821 lohesta 106230 loheen. Vuonna 2005 Suomi sai kalastettua lohikiintiöstään enää 64% ja nyt päättyneenä vuonna se oli vain 39% (SAKL 2.1.2007).

Itämeren lohien epätoivoista tilannetta kuvastaa hyvin se, ettei Suomi saisi kiintiötään täyteen vaikka pyytäisi kaikki Tornionjokeen nousevat luonnonlohet. Kiintiö ei täytyisi vaikka siihen lisättäisiin vielä Ruotsin Kalixjoen lohet. Nämä kaksi jokea kuitenkin tuottavat Itämeren luonnonlohista 70%!

Tosiasia on, että Itämeren lohikanta pienenee vuosi vuodelta. RKTL:n varoituksesta huolimatta Maa- ja metsätalousministeri Juha Korkeaoja pitää ehdottomasti kiinni lohen varhennetusta meripyyntistä, jolla pyydetään juuri ne kutuvaelluksellaan olevat luonnonlohret, joiden pitäisi päästä Perämeren jokiin sukuaan jatkamaan.

Itämeren luonnonlohen eloonjäämisen kannalta nyt onkin kaikkein tärkeintä, että varhennettu kalastus lopetetaan välittömästi ja hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin vaelluskalakantojen saattamiseksi niin hyväksi kuin on mahdollista kaikilla Perämereen laskevien jokien vesistöalueilla.

Matkailukalastus

Matkailukalastus ei ole tasavertaisessa asemassa muun kalastuselinkeinon kanssa. Matkailu on yksi maailman voimakkaimmin kasvavista elinkeinoista ja kalastusmatkailu on muualla maailmassa otettu vakavasti.

Jo 1970-luvulla Skotlannissa todettiin, että ammattimainen merikalastus tuottaa 90% lohisaaliista, mutta vain 10% lohenkalastuksen arvosta. Joessa tapahtuvassa vapaa-ajankalastukseen perustuvalla matkailulle luvut ovat päinvastaiset: 10% saalista tuottaa 90% lohenkalastuksen arvosta.

Vahvat jokiin lisääntymään nousevat vaelluskalakannat ovat paras perusta matkailukalastukselle. Samat jokiin lisääntymään nousevat vaelluskalakannat ovat vahvin perusta merellä tapahtuvalle lohen ammattikalastukselle. Edistämällä vaelluskalakantojen luonnonmukaista uusiutumista avataan uusia mahdollisuuksia vapaa-ajankalastukselle ja siihen perustuvalla matkailulle, mutta sillä parannetaan myös ammattikalastajien elinkeinoa.

Matkailukalastus on monimuotoista; se ei kilpaile elinkeinokalastuksen kanssa, vaan matkailukalastusta voidaan harjoittaa myös elinkeinokalastajien toimesta merellä. Näin ollen on tärkeää, että matkailukalastus meri- ja jokialueilla tehdään tasavertaiseksi elinkeinoksi merialueen perinteisen elinkeinokalastuksen kanssa.

Vaelluskalalaki

Lapin maaherra Hannele Pokka teki ensimmäisenä esityksen vaelluskalalain eduskunnassa järjestetyssä lohiseminaarissa 10.11.2006. Uudemman kerran maaherra Pokka otti vaelluskalalain tarpeellisuuden esille uudenvuodenpuheessaan 1.1.2007 kertoen tulleensa: *entistä vakuuttuneemmaksi siitä, että Suomen tempoilevan lohipolitiikan tilalle tarvitaan eduskunnan säätämä vaelluskalalaki.*

Pohjoinen Perhokalastuspalaveri esitti julkilausumassaan 11.6.2005, että: *laissa kaloilla tulee olla sama status kuin muilla eläimillä ja edelleen rauhoituksen kuten vuosirauhoituksen aikana riistaeläimillä ja riistakaloilla pitää olla samanlainen status kuin kokonaan esim lajin uhanalaisuuden vuoksi rauhoitetuilla eläimillä.*

Lajin uhanalaisuutensa vuoksi kokonaan rauhoitettujen eläimien statusta tukee laissa määrätty euro-määräinen arvo. Näin tulee olla rauhoitusaikana kaikilla riistaeläimillä ja -kaloilla. On ensiarvoisen tärkeää, että vaelluskalat saavat lailla niille kuuluvan statuksen ja erityisaseman arvokkaana luonnonvarana.

Nyt on aika kirjata vaelluskalalain valmistelu uuden hallituksen hallitusohjelmaan. Maaherra Hannele Pokan esitys uudesta vaelluskalalain on merkittävä askel jokiin vaeltavan luonnonvaran hyödyntämiseen kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Lailla vakaannutetaan niin valtakunnallinen, kuin alueellinen kalastuspolitiikka ja mahdollistetaan pysyvällä tavalla vahvojen lohi- ja taimenkantojen tulevaisuus.

Rovaniemi 4.1.2007

Lisätietoja antavat:

Antti Sorro
vpj, tiedottaja

Lapin Vapaa-ajankalastajat ry
puh. 0400 312 565
antti@sorro.fi

Mika Flöjt
tiedottaja

Pohjois-Pohjanmaan
Vapaa-ajankalastajapiiri ry
puh. 0405788784
mflojt@ulapland.fi

Simo Pöyhtäri
puheenjohtaja

Tornio-Muoniojokiseura ry
puh. 0400 266 662
simo@poyhtari.com

LOHIADRESSSI

www.lohiadressi.fi

Kalastusmatkailun tilanne Simo- ja Tornionjoella

Taustaa

Vuosina 1996–1997 Perämereen laskeviin jokiin nousi aikaisempiin vuosiin nähden ennätysmäärä lohia. Lohen nousun myötä myös vapaa-ajankalastajat löysivät Simo- ja Tornionjoelle. Olemassa olevat matkailuyritykset täyttivät kalastajista ja varsinkin veneistä tuli pulaa.

Lohen paluuta oli odotettu vuosikymmenet ja kun se viimein toteutui, suurelta osin valtiovallan tekemien kalastusrajoitusten myötä, oletettiin tilanteen olevan pysyvä. Jokivarteen syntyi uusia kalastusmatkailuun panostavia yrityksiä ja he investoivat tulevaisuutta ajatellen.

2000-luvulla tilanne on matkailuyrittäjien osalta mennyt vain huonompaan suuntaan. Suurimpana syynä kalastusmatkailun toimintaedellytysten loppumisessa on pidetty rannikkopyynnin rajoitusten määrätietoista purkamista. Toisena syynä on Itämeren lohikantojen liikakalastus kalakantojen kesävytteen nähden.

Matkailuyrittäjien viestit - Simojoki

Hyvien lohivuosien 1996 – 1998 innoittamina avasimme yrityksemme. TE-keskus piti myös liikeidea hyvänä ja antoi yrityksellemme investointiavustusta, jota ilman emme olisi uskaltaneet aloittaa lohenkalastukseen perustuvaa matkailubisnestä.

Viime vuosina ovat kuitenkin lohenkalastajat ja varsinkin saaliit vähentyneet dramaattisesti merialuiden kalastuksensäännösten muuttuessa. Koska merikalastusta on aikaistettu, näkyy se heti täällä jokivarressa.

Jos tilanne jatkuu merikalastuksen suhteen edelleen samanlaisena ei tällaiselle yritystoiminnalle ole elinmahdollisuuksia ja on harkittava toiminnan lopettamista.

Toivoisimme merikalastuksen järkeistämistä ja vapaana virtaavien jokien elinkeinonharjoittajien huomioonottamista, jotta lohi pääsisi nousemaan vapaasti kutupaikoilleen. Tällöin tuotetaan työpaikkoja tänne muuten vaikealle työllisyysalueille.

Tuomo ja Eeva Kesonen, Simojoen Lohiranta, Simojoki

Terve,

Nimeni on Ilpo Filpus ja toimin matkailuyrittäjänä useassa kohteessa perämerenkaarenaluella. Tärkein tuotteemme on Simojoen Eräkeskus ja sen tuottamat majoitus ja ohjelmalvelut. Rahallinen satsauksemme ylittää miljoona euroa.

On harmittavaa, että itse valitsemamme poliitikot/ajatuskannaltaan vanhentuneet MMM:n virkamiehet eivät ymmärrä mahdollisuutta, mikä Etelä-Lapilla olisi kasvavan kesämatkailun myötä. Matkailun, jonka kantavana voimana olisi lohen urheilukalastus.

Vuodesta 2001 saaliit alueen joissa ovat vain laskeneet ja laskeneet ja ovat johtaneet siihen, että varsin hyvään vauhtiin päässeistä lohijoista ja niiden tarjoamista kasvuun lähteneestä matkailuelinkeinosta on tullut torso, kiitos jatkuvan vuosittaisen poliittisen sähläämisen ja sen luoman epävarmuuden urheilukalastajien keskuudessa.

Henkilökohtaisella tasolla tämä merkitsee sitä, että alkuun budjetoimamme n. 100 000 euron kesäinen kalastusmatkailutulo on typistymässä 1000 euroon kaudella.

Toivon mukaan te näette ratkaisumallin tähän yhtälöön, koska me maallikotkin sen näemme.

Asiat voisi hoitaa esimerkiksi näin; välittömästi jo tällä kaudella olisi palattava lohiasetuksen alkuperäisiin rauhoitusaikoihin ja sitä kautta meidän ja myöskin teidän olisi mahdollisuus hyödyntää tulevan kesän perhokalastuskisojen mukanaan tuoma positiivinen maailmanlaajuinen medianäkyvyys. Toisen vaihtoehdon voitte varmaan tekin tajuta (kalattomat lohijoet).

Vuosittaisten keinoekoisten lohenpoikasistusten, seminaarien, työryhmien, valmistelevien virkamiesten palkkojen ym. värkkäämisen hinnalla asiat olisi helppo hoitaa ilman euronkaan lisärahoitusta.

Missä on vika, sen on pakko olla muutamien poliitikkojen ja mmm:n virkamiesten asenteissa. Tunnan henkilökohtaisesti useita perämeren kalastajia, jotka ovat korvauksista valmiita luopumaan lohen nousuparviin kohdistuvasta kalastuksesta.

Ne jotka eivät vielä korvauksista kiinnostu kiinnostuvat, kunhan teette asiasta kiinnostavan, raha ratkaisee.

Tehkääpä hienoja päätöksiä, tehkääpä Suomeen oma "Kuola".

Terveisin Ilpo Filpus, Simojoen Eräkeskus, Simojoki

Matkailuyrittäjien viestit - Tornionjoki

Yrityksemme perustettiin vuonna 1997 ja oletimme lohen viimein palanneen Väylään pysyvästi. Yrityksemme on työllistänyt Tornion kaupungin avustuksella 12 – 13 henkilöä joka kesä. Muutaman vuoden jälkeen saalismäärät kääntyivät laskuun ja kalastajat eivät enää saapuneetkaan. Kalastajat valitsevat kohteensa ennen kaikkea saaliin vuoksi ja nykyisin ajavat ohitsemme Norjaan.

Usean tappiollisen vuoden jälkeen olemme laittaneet yrityksemme kiinteistöt myyntiin. Ei kukaan yrittäjä voi tehdä tappiota vuodesta toiseen.

Risto Mämmioja, Matkakosken Lohestuskeskus, Tornionjoki

Rauhoitusaikoihin joella on saatava muutos. Viikkorauhoitusta on vähintäänkin siirrettävä jos ei saada poistettua kokonaan. Elokuun on keskieurooppalaisten lomakuukausi ja siksi lohenkalastus tulisi sallia elokuun loppuun asti.

Jos ei tapahdu oleellista parannusta jokeen nousevien kalojen määrässä, niin joudumme vakavasti harkitsemaan aukioloaikoja ja se vaikuttaa suoraan työllistämämme henkilöiden määrään.

Kauppa- ja teollisuusministeriö on suunnitelmissaan ottanut kalastusmatkailun ohjelmiinsa, joten maa- ja metsätalousministeriön olisi luotava edellytykset toiminnalle antamalla kalan päästä jokeen. Investointisuunnitelmat ovat valmiina jos valtiovalta tekisi oikeat päätökset ja päästäisi kalat jokeen.

Kesä 2006 oli taloudellisesti raskas ja yritystoiminta ei kestä tällaisia kesiä.

Toimitusjohtaja Mauri Kylmamaa, Lappean Loma Oy, Tornionjoki

Matkailuyrittäjien viestit - Muonionjoki

Hyvässä uskossa ja mielestäni pitkäjänteistä suunnittelua harrastaen tein päätöksen lohestustukikohdan investoinnista vuonna 1997, jolloin lohta jonkin verran Muonionjoesta nousikin.

Kohteessa on jonkin verran asiakkaita käytettykin ja palaute on majoitteen, sijainnin ja kaiken muun osalta ollut erittäin hyvää – paitsi lohen. Kalaa ei yksinkertaisesti joessa ole riittävästi, jotta saataisiin aikaan edes tyydyttävä elämys, vaikkapa vain pintakäyntien muodossa.

Tästä johtuen kalastustukikohtamme seisoskelee toistaiseksi tyhjän panttina, toimintaperiaatteisiimme kun ei kuulu katteeton markkinointi. Emme halua pilata hyviä asiakassuhteita lupaamalla sellaista, mitä emme pysty toimittamaan.

Johtaja Tomi Kuosmanen, Tunturijotos Oy, Muonionjoki

Yrityksemme ei myy enää ollenkaan lohenkalastusretkiä koska se on asiakkaan pettämistä jos viikkoon ei ole tärppiä eikä edes näe muiden saavan saalista. Meidän tuotteemme on enää veneen vuokraus ja lohensoutukoulu.

Toimitusjohtaja Kyösti Pietikäinen, Harrinivan Lomakeskus Oy, Muonionjoki

Riistan- ja kalantutkimuslaitos RKTL ilmoittaa tiedotteessaan 7.2.2007

Tornionjoen suomenpuoleisesta vesistöstä kalastettiin viime vuonna lohta 11 600 kiloa, mikä vastaa noin 1500 lohta. Määrä jäi alle puoleen vuoden 2005 saaliista. Keskimääräinen vuosittainen lohisaalis oli Tornionjoella 1980-luvulla 3 000 kiloa, 1990-luvulla 23 000 kiloa ja 2000-luvulla 19 000 kiloa. Lähihistoriassa vain vuonna 2003 lohisaalis oli yhtä alhainen kuin nyt.

Tornionjoella kävi kalassa suurin piirtein sama määrä kalastajia kuin edellisvuosina. Yli puolet 6 000 viehekalastusluvasta myytiin etelä- ja keskisuomalaisille kalastusmatkailijoille. Paikalliset kalastajat kuitenkin kalastivat keskimäärin kauemmin ja he pyydystivät pääosan lohista.

Valtioneuvoston lausumat 19.5.2004

Valtioneuvoston hyväksyessä asetuksen 397/2004 2 a § Valikoiva lohenkalastus pöytäkirjaan merkittiin kaksi lausumaa.

Valtioneuvoston lausuma, 5. kohta: *Maa- ja metsätalousministeriö seuraa vaikutuksia lohenkalastuksesta riippuvaisiin elinkeinoihin, niin että varmistetaan muun muassa kalastusmatkailun mahdollisuuksien hyvä kehitys, niin että pohjoisten jokien kalakantoihin perustuva vetovoima voi kasvaa merkittävästi.*

sekä ministeri Rajamäen lausuma: *Kalastusaikojen pidentäminen voi heikentää tavoitetta turvata luonnonlohikantojen säilyminen. Ponsiteksti korostaa ammattikalastusta kalastusmatkailun edistämisen ja Pohjois-Suomen kehittämisedellytysten kustannuksella. Asetuksen vaikutuksia luonnonlohikantaan tulee seurata tarkasti.*

Yhteenveto

Kalastusmatkailulle ja sen edelleen kehittämiseksi on olemassa hyvät lähtökohdat Simo- ja Tornionjoen alueilla. Talvimatkailun ansiosta majoituspaikkoja on riittävästi ja jokivarressa on lisäksi leirintä-alueita ja mökkejä valmiina. Alueen infrastruktuuri on pääosin valmiina, kulkuyhteydet on turvattu maanteiden lisäksi rautatiellä ja lentokentillä. Kalastusmatkailulla on keskeinen osa alueen kesämatkailussa.

Viitaten mainittuihin valtioneuvoston lausumiin me adressin allekirjoittajat esitämme, että hallitus keskeyttää välittömästi lohen varhennetun rannikkokalastuksen palauttaen voimaan 1998 aikarajoitukset.

Eduskunta 14.2.2007

Antti Sorro, Lapin Vapaa-ajankalastajat ry
Reijo Härkman, Pohjois-Pohjanmaan Vapaa-ajankalastajapiiri ry
Juha Väisänen, Kainuun Vapaa-ajankalastajat ry
Simo Pöyhtäri, Tornio-Muonionjokiseura ry

Hannele Pokka, maaherra, Lapin lääni
Ulla Karvo, Lapin Liitto

LOHIADRESSSI

www.lohiadressi.fi

VAELLUSKALALAKI

Nyt on aika kirjata vaelluskalalain valmistelu uuden hallituksen hallitusohjelmaan.

Maaherra Hannele Pokan esitys uudesta vaelluskalalaista on merkittävä askel jokiin vaeltavan luonnonvaran hyödyntämiseen kestävänsä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Vaelluskalalailla turvataan vaeltavat lohi- ja taimenkannat niin merellä ja järvillä kuin niiden kutuajoissa. Lailla vakaannutetaan niin valtakunnallinen, kuin alueellinen kalastuspolitiikka ja mahdollistetaan pysyvällä tavalla vahvojen lohi- ja taimenkantojen tulevaisuus.

Vaelluskalakannat hupenevat kiihtyvällä vauhdilla

Vuonna 2004 Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (RKTL 26.2.2004 114/401/2004) kuvasi tilannetta seuraavasti: *Ilman Pohjanlahden tuottavia luonnonlohikantoja Itämerellä olisi vain 30-40 % nykyisestä lohimäärästä ja koko Itämeren lohienkalastus olisi ennennäkemättömissä vaikeuksissa.*

Itämeren lohi- ja taimenkannat pienenevät nyt kiihtyvällä vauhdilla. Suurin kannan väheneminen on tapahtunut viimeisinä vuosina, jona aikana lohikannan on katsottu jopa puoliintuneen. Samalla kun lohikannat pienenevät, luonnonlohen osuus saaliissa on nopeasti kasvanut. Samanaikaisesti monet Itämeren taimenkannat ovat kuolemassa sukupuuttoon.

Itämeren luonnonlohen ja taimenkantojen pelastamiseksi kalastusta on rajoitettava koko Itämeren alueella. Itämeren lohikiintiöt tulee perustaa tutkimustietoon ja todelliseen Itämeren luonnonlohikantojen tilaan.

Vaelluskalalailla turva vaelluskaloille

Kaloille, erityisesti vaelluskaloille, tulee säätää laissa sellainen status, joka turvaa kalojen olemassaolon. Suomessa tällainen status on riista- ja rauhoitetuilla eläimillä, mutta ei kaloilla.

Laissa kaloilla tulee olla sama status kuin on muilla luonnonvaraisilla eläimillä. Rauhoituksen kuten vuosirauhoituksen aikana riistaeläimillä ja riistakaloilla pitää olla samanlainen status kuin kokonaan esim. lajin uhanalaisuuden vuoksi rauhoitetuilla eläimillä.

Kun kaloilla on muiden eläinten tapaan status tulee kalastusrikkomuksissa ja -rikoksissa korvattavaksi myös saaliin arvo (vrt. metsästyslain 80 § 26.10.2001/876 Menettämisseuraamus). Nyt, kun sitä ei ole, seuraamukset rikkomustapauksissa ovat hyvinkin pienet, joka osaltaan madalloittaa kynnyistä ryhtyä lainvastaisiin tekoihin.

Lohikalojen myynti luvanvaraiseksi

Vaelluskalalailla tulee poistaa kaikki sellainen kalastus, jossa Itämeren luonnonlohi ja taimenkannat altistuvat täysin kontrolloimattomaan kalastukseen ja myyntiin. Itämeren luonnonlohelle ja muille vaelluskalakannoille on annettava asema arvokkaana luonnonvarana, jonka kalastus, mutta myös kauppa on luvanvaraista.

Jotta todelliset ammattikalastajat eivät kärsisi, tulee lohien ja taimenen myyntioikeus sallia vain ammattikalastajille, joiden elinkeinonharjoittamiseen lohella on suuri merkitys. Kun lohikalojen myyntioikeus on vain ammattikalastajilla, harrastelijoiden myymät kalat eivät täytä markkinoita ja ammattikalastajan saama hinta nousee korkeammaksi.

Taimenen kolmijaosta luovuttava

Kalastuslaissa loheksi luetaan, jollei toisin säädetä, myös meritaimen, järvitaimen ja purotaimen eli tammukka sekä kirjolohi (Kalastuslaki 119 §).

Purotaimen eli tammukka ei ole tunnistettavissa, josta syystä vaellustaimenen (ja lohen) poikasia pyydetään yleisesti jo ennen vaellukselle lähtöä purotaimenina eli tammukoina. Käytännössä mikään taimenelle säädetty alamitta (yleensä 40 cm) ei toimi. Se, että taimenet tapetaan jo poikasina, on suurin taimenenkantoja uhkaava tekijä sisävesillä Suomessa.

Geneettisesti on vain yksi taimen, on tämä sitten merestä tai järvestä jokivaellukselleen lähtenyttä kantaan. Näin ollen taimenen kolmijako laissa on vanhakantainen. Tammukka ja purotaimen käsitteinä tulee poistaa Suomen laista ja kirjoittaa lakiin vain yksi taimen.

Yhteenveto

Lainsäädännöllä on maassamme pelastettu monta riistaeläintä sukupuutolta. Kalakantojen ei tähän asti ole katsottu olleen uhattuja, mutta tilanne on muuttunut ja muuttuu nyt nopeasti. Emme voi enää odottaa; me adressin allekirjoittajat esitämme, että vaelluskalalain valmistelu liitetään uuden hallituksen hallitusohjelmaan.

Eduskunta 14.2.2007

Antti Sorro, Lapin Vapaa-ajankalastajat ry
Reijo Härkman, Pohjois-Pohjanmaan Vapaa-ajankalastajapiiri ry
Juha Väisänen, Kainuun Vapaa-ajankalastajat ry
Simo Pöyhtäri, Tornio-Muonijokiseura ry

Hannele Pokka, maaherra, Lapin lääni
Ulla Karvo, Lapin Liitto

